

SNYGGA SPLITSAR PÅ LÖPANDE BAND

Splitsningen tar 8–10 minuter per splits beroende på hur avancerad linan är.

Reptillverkning i en av de många maskinerna hos LIROS.

Hos den tyska reptillverkaren LIROS splitsas förtöjningslinor och rep på löpande band. Men det är inte ärrade sjöbusar som står för hantverket utan ungdomar och en omskolad hårfrisörska. Text & foto: Lars-Åke Redéen

SPLITSADE ÖGLOR är det snyggaste och bästa sättet att få riktigt bra och hållbara förtöjningar till båten. Förr i tiden var detta en konst för erfarna sjömän, men idag är det annorlunda.

Båtliv har besökt reptillverkaren LIROS fabrik i staden Berg i nordöstra Bayern. Här sköts splitsandet av ett antal ungdomar och en före detta hårfrisörska som efter en månad på jobbet splitsar perfekta öglor på avancerade förtöjningslinor med hölje på 5-8 minuter.

Vid bordet bredvid står två ungdomar och håller samma tempo med sina verktyg och mallar. En av dem är lärling i repslagaryrket med bara några veckor på jobbet.

I Tyskland är detta ett vanligt sätt att träna upp ny personal. Under lärlingstiden får ung-

domarna 800-1 000 Euro per månad plus ersättning för vissa utgifter. Varje år anställs 2-4 lärlingar vid fabriken. Det sker inom en treårig utbildning med en teoretisk och en praktisk del som görs på ett företag. Det är ett typiskt tyskt system som fungerar mycket bra.

I LIROS-FABRIKEN TILLVERKAR

cirka 170 anställda alla typer av linor, från 0,06 mm avsedda för medicinskt bruk eller fiskelinor till färdiga produkter i 60 mm till exempelvis superyachts.

I fabriken tillverkas rep och linor i treskift, under högsäsong sex dagar i veckan till bland annat båtägare över hela Europa. LIROS har flera hundra maskiner som lägger ett märkligt mönster. I slowmotion är det möjligt att följa arbetet, men tempot är mycket högt i de dator- ➔

BLI SÄKRARE TILL SJÖSS!

rescueME MOB1 är världens minsta personliga nödsändare som skickar positionen via AIS och DSC till båtar i närheten. MOB1 får plats i en uppblåsbar flytväst och aktiveras automatiskt när västen blåser upp. Tack vare din AIS ser du på plottern var den som ramlat överbord är, och du kan enkelt hjälpa till!

- AIS
- 7 års batterilivslängd
- DSC
- 24 timmars drifttid
- 30% mindre
- 5 års garanti
- Automatisk aktivering
- 66 kanalig GPS
- Integreras i flytvästen
- Högintensiv lampa

rescueME PLB1 är världens minsta PLB. Vid ett nödläge skickas din position via satellit direkt till räddningstjänsten. PLB1 är perfekt för alla som reser själva, t.ex. ensamsegelare, paddlare eller vandrare och fungerar i hela världen.

- 30% mindre än andra enheter
- 66 GPS-mottagare med 66 kanaler
- Inga abonnemangskostnader
- 7 års batterilivslängd
- 7 års produktgaranti

Vi är bäst på strömförsörjning, marina nätverk, övervakning och säkerhet!

08-718 03 00 | odelco.se

I splitsverkstaden är det serietillverkning som gäller.

Johnny Källman är vd för LIROS Skandinavien AB.

Mer om rep och linor

Bittema: www.bittema.se

Liros Skandinavien AB: www.lirosropes.se

Poly-Produkter: www.poly.se

Teufelberger: www.teufelberger.com

styrda maskinerna.

Vilka är de viktigaste nyheterna för förtöjningslinor till båtar?

– LIROS introducerade flätade förtöjningslinor för ett par decennier sedan i syfte att bygga in elasticitet i linorna på ett annat sätt än tidigare när de använde stumma, treslagna linor, säger Johnny Källman på LIROS Skandinavien AB.

– Det var med de stumma linorna som vi rekommenderade att använda förtöjningsfjädrar. Det kan man egentligen hoppa över idag om man har bra flätade linor med inbyggd elasticitet. Men en förtöjningsfjäder är alltså en extra säkerhet, särskilt i hemmahamnen. Är man ute på en semestertur är det onödigt,

som jag ser det.

Många båtägare använder gamla skot och fall till förtöjningsutrustning. Är det bra?

– De kanske tycker att det ser tufft ut, men det är inget bra val. Skot och fall stumma och kan rycka sönder både linor, knapar och halkiparna på båten, säger Johnny Källman.

JOHNNY TYCKER ATT både båtklubbar och hamnar borde ha mer koll på vilka linor som deras båtägare använder.

– Ett riktigt bra exempel är nybyggda Dansholmens hamn i Fiskebäck i Göteborg, dit vi har levererat linorna. Där har hamnägaren skrivit in i sitt kontrakt med båtägarna att hamnägaren sköter förtöjningen av båten.

Det kostar extra, men båtägaren behöver inte tänka på vilka linor som används och dessutom ser det snyggt och trevligt ut.

På vintern bör man alltid ha som vana att ta bort linorna från bryggan. Lämnas de hängande på bryggan blir de smutsiga och kanske får bevaxning. En ren lina klarar även UV-strålning mycket bättre än en smutsig.

ÄVEN FÖR SKOT och fall på segelbåtar har de kommit nya material på senare år.

– Idag har alla båttillverkare och mastfabriker gått ifrån vajerfall och använder textillinor i stället, främst Dyneema (R). En båtägare med en gammal rigg kan gå till en återförsäljare och köpa nya textillfall som

ofta är färdigsplitsade.

– Samma sak gäller för skot. Ju mindre töj man har, desto bättre prestanda. Så länge linor och fall ser hela ut så är de OK. Vi anger ingen åldersregel för detta, men i länder kring Medelhavet säger försäkringsbolagen tio år.

EN FÖRÄNDRING i repbranschen är att de starka, syntetiska och högteknologiska fiberlinorna med Dyneema (R) allt oftare ersätter stålvajer i olika tillämpningar, bland annat inom maskinutveckling och lyftapplikationer. En anledning är att Dyneema (R) är lättare, starkare och kräver mindre service. Nya områden för fiberlinor är även segelflyg, där man drar upp planen med tunna linor i stället för vajer. ☺